

Iva Procházková

Zřejmě nejvýraznější česká spisovatelka knížek pro děti a mládež po roce 1989. Narodila se v roce 1953 v Olomouci; jejím otcem byl spisovatel Jan Procházka, proslavený scenáristickým podílem na filmech režiséra Karla Kachyni *Kočár do Vídně* (1966) nebo *Ucho* (1970). Z politických důvodů jí byla znemožněna vysokoškolská studia, pracovala v podřadných profesích (jako kuchařka nebo uklízečka). V roce 1983 odešla se svým manželem, režisérem

Ivanem Pokorným do exilu; jedenáct let žila nejprve v Rakousku, později v Německu. Psala divadelní hry a televizní scénáře, ale proslavily ji především knihy pro děti a mládež. Debutovala titulem *Komu chybí kolečko?* (1981). Následovaly dvě desítky knížek psaných jak česky, tak německy; mezi nejocetovanější patří *Únos domů* (1998), *Kryštofe, neblbni, a slez dolů!* (2004), *Myši patří do nebe* (2006), *Nazí* (2009) nebo *Uzly a pomeranče* (2011). V posledních letech uspěla rovněž v žánru detektivky, potažmo politického thrilleru, viz tituly *Muž na dně* (2014), *Dívky nalehko* (2016) a *Nekompromisně* (2019). Některé z jejích knih byly zfilmovány, jiné přeloženy (celkem do více než patnácti jazyků).

„Iva Procházková napsala jednu z nejvýraznějších českých detektivek [*Muž na dně*], která jednoznačně snese srovnání i s tím nejlepším, co nabízí současná skandinávská kriminální vlna,“ pochválila autorku Klára Kubíčková. Richard Spitzer pokračoval u *Dívek nalehko*: „Psychologická prokreslenost postav ruku v ruce s příjemným popisem atmosféry zimní Prahy, to jsou přidané hodnoty k této poctivé detektivce, a také důvody, proč byste neměli váhat se zakoupením, zvláště preferujete-li českou detektivku a jste-li už unavení osamělými alkoholiky z deviantních rodin, kteří více než případy řeší své vlastní demony.“ Pavel Mandys pak uzavřel s *Nekompromisně*: „V českém prostředí působí *Nekompromisně* osvěžujícím dojmem, zejména proto, že si řemeslně zručně pohrává s prvky, které mnozí berou místy až příliš vážně. Ne že by nebyl důvod k obavám, když další a další příklady z domova i ze zahraničí ukazují, že chování ruských elit je agresivní a nebezpečné. Ale než tomu čelit naivním aktivismem, je možná lepší napsat o tom napínavou, a přitom chytrou a uvěřitelnou fikci.“

Výběr knih přeložených do polského jazyka v letech 2017–2020:

2017

Dívky nalehko (Rozneglizowane), přeložila Julia Rózewicz, nakladatelství Afera, 2017

2018

Středa nám chutná (Pyszna środa), přeložila Julia Rózewicz, nakladatelství Afera, 2018